

COMISIA/PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL
HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)
8 septembrie 2009*

În cauza C-411/06,

având ca obiect o acțiune în anulare formulată în temeiul articolului 230 CE, introdusă la 2 octombrie 2006,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii G. Valero Jordana, M. Huttunen și M. Konstantinidis, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de doamna I. Anagnostopoulou și de domnul U. Rösslein, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

* Limba de procedură: engleza.

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de domnul M. Moore și de doamna K. Michael, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâte,

susținute de:

Republica Franceză, reprezentată de domnii G. de Bergues, A. Adam și G. Le Bras, în calitate de agenți,

Republica Austria, reprezentată de domnul E. Riedl, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg,

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de doamnele E. Jenkinson, E. O'Neil și S. Behzadi-Spencer, în calitate de agenți, asistate de domnul A. Dashwood, barrister,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii P. Jann, C. W. A. Timmermans (raportor), A. Rosas, K. Lenaerts, A. Ó Caoimh și J.-C. Bonichot, președinți de cameră, domnii E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, U. Löhmus, L. Bay Larsen și doamna P. Lindh, judecători,

avocat general: domnul M. Poiares Maduro,
grefier: domnul M.-A. Gaudissart, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 ianuarie 2009,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 martie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

- ¹ Prin intermediul cererii, Comisia Comunităților Europene solicită Curții anularea Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri (JO L 190, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 16, p. 172, denumit în continuare „regulamentul atacat”), în măsura în care nu se întemeiază pe articolul 175 alineatul (1) CE și pe articolul 133 CE, ci numai pe articolul 175 alineatul (1) CE.

Cadrul juridic

Convenția de la Basel

- ² Preambulul Convenției privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora, semnată la Basel la 22 martie 1989, aprobată în numele Comunității prin Decizia 93/98/CEE a Consiliului din 1 februarie 1993 (JO L 39, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 7, p. 212, denumită în continuare „Convenția de la Basel”) prevede în al optulea, al nouălea și al zecelea considerent:

„Convinsă că deșeurile periculoase și alte deșeuri trebuie eliminate, în măsura în care acest lucru este compatibil cu o gestionare ecologică rațională și eficientă, în statul unde au fost produse,

Conștiente deopotrivă că transportul transfrontalier al acestor deșeuri din statul în care au fost produse către orice alt stat nu trebuie autorizat decât în cazul în care se realizează în condiții care nu prezintă niciun pericol pentru sănătatea umană și mediu și se conformează dispozițiilor prezentei convenții,

Întrucât un control mai eficient al transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și alte deșeuri va încuraja o gestionare ecologică rațională a acestora și o reducere corespunzătoare a volumului transporturilor transfrontaliere”.

- ³ Articolul 2 punctul 4 din convenția menționată definește noțiunea „eliminare” ca înglobând „orice operațiune prevăzută în anexa IV la prezenta convenție”. Anexa IV menționată conține o listă cu diverse tipuri de operațiuni de eliminare, printre care, în

secțiunea B, categoria „Operațiuni în urma cărora există posibilitatea de recuperare, reciclare, reutilizare, refolosire directă sau orice altă utilizare a deșeurilor”.

Regulamentul atacat

- 4 Regulamentul atacat a fost adoptat în vederea înlocuirii și actualizării dispozițiilor Regulamentului (CEE) nr. 259/93 al Consiliului din 1 februarie 1993 privind supravegherea și controlul transporturilor de deșeuri în interiorul, la intrarea și ieșirea din Comunitatea Europeană (JO L 30, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 161). Acest din urmă regulament, întemeiat pe articolul 130 S din Tratatul CEE (devenit articolul 130 S din Tratatul CE, devenit, la rândul său, după modificare, articolul 175 CE), a fost adoptat în special în vederea punerii în aplicare a obligațiilor rezultate din Convenția de la Basel.

- 5 Din considerentul (5) al regulamentului atacat rezultă că acesta din urmă urmărește deopotrivă integrarea conținutului Deciziei C (2001) 107/final a Consiliului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind revizuirea Deciziei C (92) 39/final privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor destinate operațiunilor de recuperare (denumită în continuare „decizia OCDE”), în scopul armonizării listelor de deșeuri cu Convenția de la Basel și al revizuirii anumitor cerințe. În plus, cu această ocazie, s-a hotărât, astfel cum reiese din considerentul (2) al regulamentului atacat, încorporarea, pentru claritate, a mai multor modificări aduse Regulamentului nr. 259/93 într-un singur text.

- 6 Considerentul (1) al regulamentului atacat prevede că „[o]biectivul și componenta principală și predominantă a [acestui] regulament le reprezintă protecția mediului, efectele acesteia asupra comerțului internațional fiind doar accesorii”.

- 7 Potrivit considerentului (33) al regulamentului atacat, „[a]r trebui să se adopte măsurile necesare pentru a garanta că [...] deșeurile transferate în interiorul Comunității și deșeurile importate în Comunitate sunt gestionate, pe toată durata transferului, inclusiv a recuperării sau eliminării în țara de destinație, fără a periclita sănătatea oamenilor și fără a utiliza procedee sau metode care ar putea dăuna mediului. În ceea ce privește exporturile din Comunitate care nu sunt interzise, ar trebui să se depună eforturi pentru a se garanta că deșeurile respective sunt gestionate în mod ecologic rațional pe toată durata transferului, inclusiv a recuperării sau eliminării în țara terță de destinație. [...]”
- 8 Considerentul (42) al regulamentului menționat prevede, în ceea ce privește conformitatea acestuia din urmă cu principiile subsidiarității și proporționalității că, „[d]at fiind că obiectivul prezentului regulament, și anume asigurarea protecției mediului atunci când deșeurile fac obiectul unui transfer, nu poate fi realizat în mod suficient de statele membre și, în consecință, datorită dimensiunii și efectelor acestuia, poate fi realizat mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității [...]. În conformitate cu principiul proporționalității [...], prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivul respectiv”.
- 9 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din regulamentul atacat, acesta din urmă „stabilește proceduri și regimuri de control pentru transferul de deșuri, în funcție de originea, destinația și ruta transferului, de tipul de deșeu transferat și de tipul de tratament care se aplică deșeurii la destinație”.
- 10 Potrivit articolului 1 alineatul (2) din regulamentul atacat:

„Prezentul regulament se aplică transferurilor de deșuri:

- (a) între state membre, în interiorul Comunității sau în tranzit prin țări terțe;

- (b) importate în Comunitate din țări terțe;

- (c) exportate din Comunitate în țări terțe;

- (d) aflate în tranzit pe teritoriul Comunității, în drum din sau spre țări terțe.”

¹¹ Articolul 2 din regulamentul atacat conține definiții, printre care figurează următoarele:

„30. «import» înseamnă orice intrare de deșeuri în Comunitate, cu excepția tranzitului prin Comunitate;

31. «export» înseamnă acțiunea prin care deșeurile părăsesc Comunitatea, cu excepția tranzitului prin Comunitate;

32. «tranzit» înseamnă un transfer de deșeuri sau un transfer planificat de deșeuri prin una sau mai multe țări, altele decât țara de expediere sau de destinație;

33. «transport» înseamnă transportul de deșeuri rutier, feroviar, aerian, maritim sau pe căi navigabile;
34. «transfer» înseamnă transportul de deșeuri destinate recuperării sau eliminării, planificat sau care se desfășoară:
- (a) între o țară și altă țară sau
 - (b) între o țară și țări și teritorii de peste mări sau alte zone aflate sub protecția țării respective sau
 - (c) între o țară și orice zonă terestră care nu aparține niciunei țări, în conformitate cu dreptul internațional, sau
 - (d) între o țară și Antarctica sau
 - (e) dintr-o țară prin oricare dintre zonele menționate anterior sau
 - (f) în interiorul unei țări prin oricare dintre zonele menționate anterior și care începe și se încheie în aceeași țară sau

(g) dintr-o zonă geografică care nu este sub jurisdicția niciunei țări, într-o altă țară”.

12 Titlul II din regulamentul atacat, în cadrul căruia figurează articolele 3-32 din acesta din urmă, este consacrat transferurilor deșeurilor în interiorul Comunității cu sau fără tranzit prin țări terțe. Acest titlu conține regimul de bază al regulamentului de stabilire a normelor detaliate privind obligațiile de notificare, procedurale și de control în domeniul transferului de deșeurii. Potrivit articolului 3 alineatul (1) din regulamentul menționat, fac obiectul procedurii de notificare prelabile și de acord preliminar scris, în conformitate cu dispozițiile titlului II din același regulament, transferurile tuturor deșeurilor destinate operațiunilor de eliminare, precum și, printre altele, transferurile de deșeurii destinate operațiunilor de recuperare enumerate în anexa IV la regulamentul atacat („lista galbenă”). Această anexă include de asemenea deșeurile enumerate în anexele II și VIII la Convenția de la Basel.

13 În cadrul procedurii de notificare prelabilă și de acord preliminar scris, notificatorul trebuie să furnizeze, pe de o parte, în temeiul articolului 4 punctul 4 și al articolului 5 din regulamentul atacat, dovada existenței unui contract încheiat între acesta și destinatar privind recuperarea sau eliminarea deșeurilor notificate și, pe de altă parte, conform articolului 4 punctul 5 și articolului 6 din acest regulament, dovada constituirii unei garanții financiare sau a unei asigurări echivalente care acoperă costurile de transport, costurile operațiunilor de recuperare sau de eliminare și costurile de depozitare a deșeurilor în cauză. Atunci când se depune o notificare privind un transfer planificat de deșeurii, autoritățile competente pot, întemeindu-se pe motive legate în esență de protecția mediului, enumerate la articolele 11 și 12 din regulamentul menționat, să stabilească condiții referitoare la acordul lor pentru transferul menționat sau să prezinte obiecții motivate la un astfel de transfer.

14 Articolele 22-25 din regulamentul atacat impun o obligație de preluare a deșeurilor atunci când transferul nu poate fi finalizat astfel cum s-a prevăzut sau în cazul unui transfer ilicit și prevăd norme referitoare la costurile de preluare. La articolele 31 și 32 din regulamentul menționat sunt prevăzute norme speciale referitoare la transferurile în interiorul Comunității cu tranzit prin țări terțe.

- 15 Procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris nu se aplică transferurilor de deșeuri nepericuloase, enumerate în special în anexa III la regulamentul atacat („lista verde”) și destinate recuperării. Astfel de transferuri sunt supuse, în temeiul articolului 3 alineatul (2) și al articolului 18 alineatul (1) din acest regulament, numai unei cerințe generale de informare. Cu toate acestea, potrivit articolului 18 alineatul (2) din regulamentul menționat, un contract între persoana care organizează transferul de deșeuri și destinatar privind recuperarea acestor deșeuri intră în vigoare la data începerii transferului și trebuie să poată fi furnizată dovada existenței unui astfel de contract.
- 16 Titlul III din regulamentul atacat privește transferuri de deșeuri efectuate exclusiv în state membre. Potrivit articolului 33 alineatul (1) din acest regulament, „[s]tatele membre stabilesc un sistem adecvat de supraveghere și control al transferurilor de deșeuri efectuate exclusiv pe teritoriul aflat sub jurisdicția acestora. Acest sistem ține seama de necesitatea coerenței cu sistemul comunitar stabilit prin titlurile II și VII”.
- 17 Titlul IV din regulamentul atacat este consacrat regimului privind exporturile de deșeuri din Comunitate către țări terțe. Articolul 34 alineatele (1) și (2) din acest regulament interzice orice export de deșeuri din Comunitate destinate eliminării, cu excepția exporturilor de deșeuri destinate eliminării în țările Asociației Europene de Liber Schimb (AELS) care sunt de asemenea părți la Convenția de la Basel. În acest din urmă caz, potrivit articolului 35 din regulamentul menționat, dispozițiile titlului II din același regulament privind procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris se aplică *mutatis mutandis*, sub rezerva adaptărilor și completărilor. Sunt interzise de asemenea exporturile din Comunitate de deșeuri care intră în categoriile enumerate la articolul 36 alineatul (1) din regulamentul atacat, printre care se numără deșeurile periculoase destinate recuperării în țări cărora nu li se aplică decizia OCDE. În ceea ce privește exportarea deșeurilor nepericuloase („lista verde”) destinate recuperării în aceste din urmă țări, potrivit articolului 37 din regulament, Comisia trebuie să obțină informații cu privire la procedurile aplicabile. Cu privire la exporturile de deșeuri periculoase și nepericuloase, destinate recuperării în țări cărora li se aplică decizia OCDE, în conformitate cu articolul 38 din regulamentul menționat, dispozițiile titlului II din acesta din urmă se aplică de asemenea *mutatis mutandis*, sub rezerva adaptărilor și completărilor.

- 18 Titlul V din regulamentul atacat reglementează importurile în Comunitate de deșeuri din țări terțe. Potrivit articolului 41 din acest regulament, importurile de deșeuri destinate eliminării sunt interzise, cu excepția cazului în care acestea provin din țări care sunt părți la Convenția de la Basel sau din alte țări cu care Comunitatea sau Comunitatea și statele sale membre au încheiat acorduri bilaterale sau multilaterale compatibile cu legislația comunitară și în conformitate cu articolul 11 din această convenție. În aceste cazuri, dispozițiile titlului II din regulamentul menționat sunt, potrivit articolului 41 alineatul (3) și articolului 42 din același regulament, aplicabile *mutatis mutandis*, sub rezerva adaptărilor și completărilor. Potrivit articolului 43 alineatul (1) din regulamentul atacat, orice import în Comunitate de deșeuri destinate recuperării este interzis, cu excepția cazului în care acestea provin din țări cărora li se aplică decizia OCDE, din alte țări care sunt părți la Convenția de la Basel sau din alte țări cu care Comunitatea sau Comunitatea și statele sale membre au încheiat acorduri bilaterale sau multilaterale compatibile cu legislația comunitară și în conformitate cu articolul 11 din Convenția de la Basel. În aceste cazuri, potrivit articolului 43 alineatul (3), articolului 44 alineatul (1) și articolului 45 din regulamentul atacat coroborate cu articolul 42 din acesta din urmă, titlul II menționat se aplică *mutatis mutandis*, sub rezerva adaptărilor și completărilor.
- 19 Titlul VI din regulamentul atacat stabilește normele aplicabile tranzitului de deșeuri prin Comunitate dinspre și către țări terțe, care, potrivit articolelor 47 și 48 din regulamentul menționat coroborate cu articolele 42 și 44 din acesta din urmă, se inspiră de asemenea din titlul II din același regulament.
- 20 Titlul VII din regulamentul atacat cuprinde dispoziții suplimentare privind aplicarea acestuia din urmă, în ceea ce privește, în special, sancțiunile, desemnarea autorităților competente și rapoartele care trebuie prezentate de statele membre. Printre aceste dispoziții, articolul 49 din acest regulament impune obligații generale privind protecția mediului după cum urmează:

„(1) Producătorul, notificatorul și alte întreprinderi implicate într-un transfer de deșeuri și/sau în recuperarea sau eliminarea acestora adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că, pe toată durata transferului și în timpul recuperării și eliminării acestora, deșeurile pe care le transferă sunt gestionate fără a pune în pericol sănătatea oamenilor și într-un mod ecologic rațional. [...]

(2) În cazul exporturilor din Comunitate, autoritatea competentă de expediere în Comunitate:

- (a) impune și depune eforturi pentru a se asigura că orice deșeu exportat este gestionat într-un mod ecologic rațional pe toată durata transferului, inclusiv pe durata recuperării menționate la articolele 36 și 38 sau a eliminării menționate la articolul 34, în țara terță de destinație;

- (b) interzice un export de deșeuri în țări terțe, în cazul în care are motive să creadă că deșeurile nu vor fi gestionate în conformitate cu cerințele prevăzute la litera (a).

[...]

(3) În cazul importurilor în Comunitate, autoritatea competentă de destinație din Comunitate:

- (a) solicită și adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că toate deșeurile transferate în zona aflată sub jurisdicția acesteia sunt gestionate fără a pune în pericol sănătatea oamenilor și fără a utiliza procedee sau metode care ar putea dăuna mediului, [...] în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2006/12/CE și cu restul legislației comunitare privind deșeurile pe toată durata transferului, inclusiv pe durata recuperării sau a eliminării în țara de destinație;

- (b) interzice importul de deșeuri din țări terțe, în cazul în care are motive să creadă că deșeurile nu vor fi gestionate în conformitate cu cerințele de la litera (a).”

Concluziile părților și procedura

21 Comisia solicită Curții:

- anularea regulamentului atacat;

- declararea efectelor regulamentului anulat ca fiind definitive în așteptarea înlocuirii acestuia într-un termen rezonabil printr-un act adoptat de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene pe baza temeiului legal corect reprezentat de articolul 175 alineatul (1) CE și de articolul 133 CE și a justificării sale corespunzătoare în cadrul considerentelor și

- obligarea Parlamentului European și a Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

22 Parlamentul European solicită Curții:

- respingerea acțiunii în tot ca nefondată și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

23 Consiliul solicită Curții, în cazul în care acțiunea ar fi declarată admisibilă:

— respingerea acesteia în tot și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

24 Prin Ordonanța președintelui Curții din 27 februarie 2007, Republica Franceză, Republica Austria și Regatul Marii Britanii și Irlandei de Nord au fost admise să intervină în susținerea concluziilor Parlamentului European și ale Consiliului.

25 Ca urmare a unei cereri a Parlamentului European și a Consiliului, formulată în temeiul articolului 44 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură al Curții, cauza a fost repartizată Marii Camere.

Cu privire la acțiune

Cu privire la admisibilitate

- 26 Consiliul invocă o excepție de inadmisibilitate întemeiată pe faptul că, în cererea formulată, Comisia nu precizează, contrar cerințelor prevăzute la articolul 38 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură, dispozițiile din regulamentul atacat care ar trebui, în opinia sa, să fie întemeiate pe articolul 133 CE, pe acelea care ar trebui să fie întemeiate pe articolul 175 alineatul (1) CE, precum și, dacă este cazul, dispozițiile care ar trebui să fie întemeiate concomitent pe cele două articole.
- 27 Potrivit articolului 38 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură, cererea trebuie să indice obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate. Aceste indicații trebuie să fie suficient de clare și de precise pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Curtii să își exercite controlul. Din cele arătate rezultă că elementele esențiale de fapt și de drept pe care se întemeiază o acțiune trebuie să reiasă într-un mod coerent și inteligibil chiar din textul cererii (Hotărârea din 26 aprilie 2007, Comisia/Finlanda, C-195/04, Rep., p. I-3351, punctul 22, și Hotărârea din 21 februarie 2008, Comisia/Italia, C-412/04, Rep., p. I-619, punctul 103).
- 28 În această privință, trebuie să se constate că, prin faptul că a indicat în cerere că regulamentul atacat ar fi trebuit să se întemeieze pe articolul 133 CE și pe articolul 175 alineatul (1) CE și a arătat motivele pentru care consideră că sunt îndeplinite condițiile recurgerii la un astfel de dublu temei juridic, Comisia a îndeplinit cerințele rezultate din articolul 38 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură. Astfel, în mod evident, cererea menționată a permis pârâtelor și statelor membre interveniente să își prezinte poziția în cunoștință de cauză. Contrar susținerilor Consiliului, nu este necesar ca o acțiune care pune în discuție temeiul juridic al unui act comunitar, pentru motivul că acesta din urmă ar fi trebuit să se întemeieze pe un dublu temei juridic, să precizeze care sunt părțile sau dispozițiile actului atacat care corespund unuia sau altuia dintre temeiurile juridice invocate ori concomitent amândurora.

29 În consecință, acțiunea Comisiei este admisibilă.

Cu privire la fond

Argumentele părților

30 Comisia invocă un motiv unic, întemeiat pe încălcarea Tratatului CE care rezultă din alegerea Parlamentului European și a Consiliului de a fonda regulamentul atacat numai pe articolul 175 alineatul (1) CE, și nu pe articolul 133 CE și pe articolul 175 alineatul (1) CE, astfel cum propusese aceasta. Alegerea unui dublu temei juridic s-ar impune datorită faptului că acest regulament cuprinde, atât în ceea ce privește finalitatea, cât și conținutul său, două componente indisociabile, una încadrându-se în politica comercială comună, iar cealaltă în protecția mediului, care nu pot fi considerate secundare sau indirecte una în raport cu cealaltă.

31 Comisia amintește că, potrivit unei jurisprudențe constante, domeniul de aplicare al politicii comerciale comune trebuie să primească o interpretare largă și că o măsură care reglementează schimburile cu țările terțe nu încetează să fie o măsură de politică comercială pentru simplul motiv că servește de asemenea unor obiective care se încadrează în alte domenii decât cel al comerțului, precum protecția mediului. În acest context, Comisia se referă la articolul 6 CE, în temeiul căruia cerințele de protecția mediului trebuie integrate în definiția și în punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor Comunității prevăzute la articolul 3 CE.

32 În ceea ce privește legătura existentă între regulamentul atacat și politica comercială comună, Comisia susține că modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) din acest regulament demonstrează că acesta nu este numai menit să reglementeze transferurile de deșeuri în Comunitate în scopuri strict legate de mediu, ci cuprinde de asemenea importurile în Comunitate de deșeuri din țări terțe, exporturile de deșeuri din

Comunitate către țări terțe și tranzitul prin Comunitate al deșeurilor aflate pe traseu dinspre sau către țări terțe. Comisia adaugă că, dat fiind că deșeurile reprezintă „mărfuri” în sensul liberei circulații a mărfurilor în Comunitate, este neîndoielnic că importul, exportul și tranzitul acestor mărfuri, reglementate în special în titlurile IV-VI din regulamentul menționat, se încadrează în politica comercială comună.

33 În măsura în care faptul că regulamentul atacat se raportează la mediu reiese din obiectivele de protecție a mediului urmărite de Convenția de la Basel, Comisia, subliniind totodată că această convenție are o importantă dimensiune de politică comercială, astfel cum ar reieși din faptul că aceasta a fost luată în considerare în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), arată că acest regulament are o sferă mult mai largă decât convenția menționată. Astfel, aceasta din urmă s-ar aplica numai transporturilor de deșeuri periculoase destinate eliminării, pe când regulamentul atacat ar cuprinde toate deșeurile, indiferent dacă sunt sau nu sunt periculoase și indiferent dacă sunt destinate eliminării sau recuperării.

34 În ceea ce privește posibilitatea de a fonda un regulament pe un dublu temei juridic constituit de articolul 133 și de articolul 175 alineatul (1) CE, Comisia arată că, în Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Parlamentul European și Consiliul (C-178/03, Rec., p. I-107), Curtea a acceptat, referitor la temeiul juridic al Regulamentului (CE) nr. 304/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind exportul și importul de produse chimice periculoase (JO L 63, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 31, p. 26), că, atât pe planul finalității, cât și al conținutului său, în cadrul acestui regulament, componentele comercială și de mediu sunt legate într-un mod atât de indisolubil încât se impune recurgerea la acest dublu temei juridic.

35 În acest context, Comisia face trimitere la diferite acte comunitare care au fost adoptate pe baza dublului temei juridic constituit de articolul 113 din Tratatul CEE (devenit articolul 113 din Tratatul CE, devenit, la rândul său, articolul 133 CE) și de articolul 130 S din Tratatul CEE, și anume, printre altele, Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului din 4 noiembrie 1991 de interzicere a utilizării capcanei cu pedală în Comunitate și de introducere în Comunitate a blănurilor și a produselor prelucrate de la anumite specii de animale sălbatice originare din țări care le capturează folosind capcana cu pedală sau alte metode în dezacord cu standardele internaționale de vânatoare cu capcane cu suferință minimă (JO L 308, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 2,

p. 77), Decizia 98/392/CE a Consiliului din 23 martie 1998 privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Organizației Națiunilor Unite din 10 decembrie 1982 privind dreptul mării și a Acordului din 28 iulie 1994 privind punerea în aplicare a părții XI din aceasta (JO L 179, p. 1, Ediție specială, 04/vol. 4, p. 103), precum și Regulamentul (CE) nr. 1420/1999 al Consiliului din 29 aprilie 1999 de stabilire a normelor și procedurilor comune care trebuie aplicate transporturilor de anumite tipuri de deșuri către anumite țări nemembre ale OCDE (JO L 166, p. 6, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 66). Astfel, Consiliul ar fi admis deja posibilitatea de a adopta acte pe baza respectivului dublu temei juridic. În măsura în care regulamentul atacat prevede norme asemănătoare celor enunțate de Regulamentul nr. 1420/1999, Comisia consideră că, dacă nu acceptă că întregul regim al transferurilor către țări nemembre ale OCDE de deșuri destinate recuperării trebuie fondat pe dublul temei juridic propus, Consiliul ar contrazice ceea ce a admis prin adoptarea acestui din urmă regulament.

³⁶ În opinia Comisiei, articolul 176 CE nu se opune aplicării coroborate a articolelor 133 CE și 175 CE ca temei juridic al unui act comunitar. Astfel, dacă acest act ar trebui să reglementeze în mod mai detaliat o anumită materie, posibilitatea statelor membre de a menține sau de a stabili măsuri de protecție consolidate ar fi în mod necesar limitată. În plus, din a doua teză a articolului 176 CE ar reieși că astfel de măsuri ar trebui să fie compatibile cu celelalte dispoziții din tratat, inclusiv cu articolul 133 CE.

³⁷ Comisia subliniază că problema temeiului juridic nu poate fi considerată ca fiind de natură pur formală, dat fiind că alegerea între articolul 133 CE și articolul 175 CE are implicații importante în ceea ce privește repartizarea competențelor între Comunitate și statele membre, primul dintre aceste articole atribuind o competență exclusivă Comunității, iar cel de al doilea competențe comune. Alegerea articolului 175 alineatul (1) CE ca unic temei juridic al regulamentului atacat ar implica o competență a statelor membre de a reglementa exporturile și importurile de deșuri, ceea ce ar avea în mod inevitabil ca efect denaturarea concurenței între întreprinderile statelor membre pe piețele externe și crearea de perturbări pe piața internă a Comunității.

38 Parlamentul European și Consiliul consideră că dintr-o analiză a structurii și a conținutului regulamentul atacat reiese în mod clar că acesta urmărește un obiectiv principal, și anume protecția mediului. În timp ce considerentele (1) și (42) ale acestui regulament ar menționa în mod expres acest obiectiv, celelalte considerente ale acestuia nu ar conține nicio trimitere la urmărirea obiectivelor politicii comerciale comune. Aceste instituții subliniază că regulamentul menționat urmărește același obiectiv principal și urmează aceeași structură de bază ca Regulamentul nr. 259/93, întemeiat numai pe articolul 130 S din Tratatul CEE. Preocuparea față de mediu a regulamentulului atacat ar reieși de asemenea din faptul că urmărește, asemenea precedentului, Regulamentul nr. 259/93, să pună în aplicare obligațiile care rezultă din Convenția de la Basel, care ar fi repertoriată de OMC drept acord multilateral în domeniul protecției mediului, fiind încheiată în numele Comunității prin Decizia 93/98, adoptată în temeiul articolului 130 S din Tratatul CEE.

39 În ceea ce privește conținutul regulamentulului atacat, Parlamentul European și Consiliul afirmă că regimul prevăzut în titlul II din acest regulament, care conține dispoziții fundamentale de reglementare a transferurilor de deșeuri, se aplică *mutatis mutandis* titlurilor IV-VI, care reglementează transferurile extracomunitare de deșeuri. Aceste instituții subliniază că obiecțiile eventuale formulate împotriva unor transferuri de deșeuri nu se pot întemeia decât pe motive legate de mediu. În plus, instituțiile insistă asupra importanței obligației generale de protecție a mediului prevăzută la articolul 49 din regulamentul atacat, care se aplică de asemenea importurilor și exporturilor. Regulamentul menționat ar stabili astfel un ansamblu coerent de norme vizând protecția mediului care nu ar facilita nicidecum schimburile ci, dimpotrivă, le-ar împiedica.

40 În măsura în care, în opinia Comisiei, temeiul juridic corect pentru transferurile intracomunitare de deșeuri reglementate de titlul II din regulamentul atacat l-ar constitui articolul 175 CE, în timp ce transferurile de deșeuri între Comunitate și țări terțe reglementate de titlurile IV-VI din acest regulament ar trebui să se întemeieze pe articolul 133 CE, o astfel de poziție nu ar fi conformă alegerii de a aplica același regim, care figurează în titlul II din regulamentul atacat, atât transferurilor intracomunitare de deșeuri, cât și transferurilor extracomunitare de deșeuri. În plus, această poziție ar lipsi politica comunitară în domeniul mediului de orice posibilitate de acțiune externă de fiecare dată când ar putea fi afectate mărfuri.

- 41 În ceea ce privește invocarea de către Comisia a Hotărârii Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, Parlamentul European arată că aceasta din urmă nu a demonstrat în ce măsură regulamentul atacat ar fi comparabil cu Regulamentul nr. 304/2003, în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, și nici că obiectivele și cuprinsul acestor regulamente ar prezenta caracteristici identice care să permită o concluzie similară în ceea ce privește temeiurile juridice ale acestora din urmă.
- 42 În ceea ce îl privește, Consiliul consideră că hotărârea menționată implică în mod logic că părțile din regulamentul atacat care privesc transferurile de deșeuri între Comunitate și țările terțe trebuie să se întemeieze pe un dublu temei juridic, constituit din articolele 133 CE și 175 CE, în timp ce celelalte părți din acesta trebuie, în schimb, să aibă ca temei juridic unic articolul 175 CE. Or, un astfel de rezultat ar fi dificil de conciliat cu jurisprudența Curții privind criteriul finalității preponderente, în măsura în care Comisia pare să fi admis că aceste alte părți din regulamentul atacat au fost adoptate în mod valabil în temeiul articolului 175 CE. Chiar admitând că părțile din acest regulament privind transferurile de deșeuri între Comunitate și țările terțe urmăresc un obiectiv legat de politica comercială comună, acest obiectiv nu ar prezenta în mod vădit, în raport cu scopul și cu conținutul regulamentului menționat considerate „împreună”, decât un caracter secundar în raport cu obiectivul principal urmărit de acesta.
- 43 Parlamentul European și Consiliul exprimă îndoieli serioase cu privire la posibilitatea de a combina articolele 133 CE și 175 CE ca temei juridic al unui act comunitar, competența Comunității în domeniul politicii comerciale fiind de natură exclusivă, iar în domeniul politicii de mediu, comună cu statele membre. În aceste circumstanțe, acestea nu înțeleg cum s-ar putea aplica articolul 176 CE în cadrul unui act întemeiat atât pe articolul 133 CE, cât și pe articolul 175 CE. Dacă acest lucru ar fi posibil, intenția manifestă a autorilor tratatului ar fi compromisă.
- 44 Statele membre interveniente prezintă, în esență, o argumentație analogă celei susținute de Parlamentul European și de Consiliu.

Aprecierea Curții

- 45 Trebuie amintit în prealabil că, în temeiul unei jurisprudențe constante, alegerea temeiului juridic al unui act comunitar trebuie fondată pe elemente obiective care pot fi supuse controlului jurisdicțional, printre care figurează în special scopul și conținutul actului (a se vedea Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 41, precum și Hotărârea din 6 noiembrie 2008, Parlamentul European/Consiliul, C-155/07, Rep., p. I-8103, punctul 34).
- 46 Dacă, prin analizarea unui act comunitar, se dovedește că acesta din urmă urmărește o dublă finalitate sau că are două componente și dacă una dintre aceste finalități sau componente poate fi identificată ca fiind principală, iar cealaltă nu este decât accesorie, actul trebuie să aibă un temei juridic unic, și anume temeiul impus de finalitatea sau de componenta principală ori preponderentă (a se vedea Hotărârile citate anterior Comisia/Parlamentul European și Consiliul, punctul 42, și Parlamentul European/Consiliul, punctul 35).
- 47 În schimb, dacă, în mod excepțional, se stabilește că actul în cauză urmărește simultan mai multe obiective sau că are mai multe componente ce sunt legate în mod indisolubil, fără ca vreuna să fie accesorie și indirectă în raport cu cealaltă, un astfel de act trebuie să fie adoptat pe baza diferitelor temeiuri juridice corespunzătoare (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2003, Comisia/Consiliul, C-211/01, Rec., p. I-8913, punctul 40, precum și Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 43).
- 48 În speță, nu se contestă faptul că regulamentul atacat urmărește obiectivul de protecție a mediului și că, prin urmare, acesta s-a întemeiat, cel puțin în parte, în mod valabil pe articolul 175 alineatul (1) CE. Litigiul privește numai aspectul dacă acest regulament urmărește și un obiectiv de politică comercială comună și conține componente care țin de această politică, legate în mod indisolubil de componente de protecție a mediului, primele fiind atât de importante încât acest act ar fi trebuit să se întemeieze pe un dublu temei juridic, și anume articolul 133 CE și articolul 175 alineatul (1) CE.

49 În aceste condiții, trebuie să se examineze dacă obiectivul și componentele regulamentului atacat care privesc protecția mediului trebuie considerate principale sau preponderente.

50 Aceasta este efectiv situația în speță.

51 În ceea ce privește, în primul rând, obiectivul regulamentului atacat, considerentul (1) al acestuia subliniază că „[o]biectivul și componenta principală și predominantă a [acestui] regulament reprezintă protecția mediului”. Deși contestată de Comisie, această afirmație este reluată în considerentul (42) al regulamentului menționat care figura în propunerea Comisiei privind același regulament și care prevede că obiectivul regulamentului atacat este acela de „[asigurare a] protecției mediului atunci când deșeurile fac obiectul unui transfer”.

52 Celelalte considerente ale regulamentului atacat confirmă preocuparea față de mediu a acestuia. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 18 din concluziile prezentate, cu excepția considerentelor (16) și (19) ale acestuia, care se referă la buna funcționare a pieței interne, toate considerentele acestuia evocă mai mult sau mai puțin direct preocupări legate de mediu.

53 Cu titlu de exemplu, considerentul (33) al regulamentului atacat subliniază că, în ceea ce privește deșeurile transferate în interiorul Comunității și deșeurile importate în Comunitate, trebuie să se adopte măsurile necesare pentru a garanta ca deșeurile respective să fie gestionate, pe toată durata transferului, inclusiv a recuperării sau eliminării în țara de destinație, „fără a periclita sănătatea oamenilor și fără a utiliza procedee sau metode care ar putea dăuna mediului” și că, în ceea ce privește exporturile din Comunitate, trebuie „să se depună eforturi pentru a se garanta că deșeurile respective sunt gestionate în mod ecologic rațional pe toată durata transferului, inclusiv a recuperării sau eliminării în țara terță de destinație”.

- 54 În schimb, după cum au arătat Parlamentul European și Consiliul, preambulul regulamentului atacat nu conține nicio mențiune a urmăririi unor obiective care țin de politica comercială comună.
- 55 În ceea ce privește, în al doilea rând, conținutul regulamentului atacat, articolul 1 din acesta din urmă prevede că acest regulament „stabilește proceduri și regimuri de control pentru transferul de deșuri, în funcție de originea, destinația și ruta transferului, de tipul de deșeu transferat și de tipul de tratament care se aplică deșeurii la destinație”. Astfel cum reiese din rezumatul conținutului regulamentului menționat care figurează la punctele 12-19 din prezenta hotărâre, instrumentul principal stabilit de acesta îl constituie procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris, ale cărei modalități sunt expuse în detaliu în titlul II din același regulament, referitor la transferurile de deșuri în interiorul Comunității. Această procedură este aplicabilă, în temeiul articolului 3 alineatul (1) din regulamentul atacat, transferurilor intracomunitare ale tuturor deșeurilor destinate eliminării, precum și transferurilor categoriilor determinate de deșuri destinate recuperării.
- 56 Procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris se caracterizează prin mai multe elemente care urmăresc să asigure că transferurile de deșuri se realizează cu respectarea protecției mediului. Astfel, în cadrul acestei proceduri, în temeiul articolului 4 punctul 4 și al articolelor 5, 22, 23 și 24 din regulamentul atacat, notificatorul unui transfer de deșuri trebuie să facă dovada existenței unui contract încheiat între acesta și destinatar, prevăzând obligații cu privire la recuperarea sau eliminarea deșeurilor notificate, precum și obligația pentru notificator de a prelua deșeurile în cazul în care un transfer nu poate fi dus la bun sfârșit sau în caz de transfer ilicit.
- 57 În plus, potrivit articolului 4 punctul 5 și articolului 6 din regulamentul atacat, notificatorul trebuie să subscrie o garanție financiară sau o asigurare echivalentă care să acopere costurile de transport, ale operațiunilor de recuperare sau de eliminare și de depozitare a deșeurilor respective.

- 58 În ceea ce privește punerea în aplicare a unui transfer de deșuri notificat, atunci când utilizează posibilitatea, prevăzută la articolele 9-12 din regulamentul atacat, de a stabili condiții referitoare la acordul lor pentru transferul menționat sau de a prezenta obiecții motivate la un astfel de transfer, autoritățile competente trebuie să se bazeze în principal pe motive privind respectarea reglementării din domeniul protecției mediului.
- 59 Rezultă că, la fel ca procedura de acord prealabil în cunoștință de cauză stabilită prin Protocolul de la Cartagena privind prevenirea riscurilor biotehnologice, procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris prevăzută de regulamentul atacat poate fi calificată drept instrument tipic al politicii de mediu (a se vedea în acest sens Avizul 2/00 din 6 decembrie 2001, Rec., p. I-9713, punctul 33).
- 60 Astfel cum s-a amintit la punctele 17 și 18 din prezenta hotărâre, procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris, care figurează în titlul II din regulamentul atacat și care este aplicabilă transferurilor intracomunitare de deșuri, se aplică în plus *mutatis mutandis*, sub rezerva adaptărilor și completărilor prevăzute de dispozițiile relevante ale acestui regulament, transferurilor de deșuri între Comunitate și țările terțe în cazurile în care exporturile din Comunitate sau importurile în Comunitate nu sunt interzise în temeiul dispozițiilor titlurilor IV și V din regulamentul menționat. În temeiul articolelor 35 și 42 din același regulament, aceasta este situația exporturilor de deșuri destinate eliminării efectuate din Comunitate către țări AELS parte la Convenția de la Basel, precum și a importurilor în Comunitate de astfel de deșuri din țări parte la această convenție. Potrivit articolelor 38 și 44 din regulamentul atacat, acest lucru este valabil și în cazul exporturilor și importurilor între Comunitate și țările cărora li se aplică decizia OCDE de deșuri destinate recuperării. Același regim se aplică, în temeiul articolelor 47 și 48 din acest regulament coroborate cu articolele 42 și 44, care figurează în titlul VI din regulamentul menționat, transferurilor de deșuri care tranzitează prin Comunitate din și spre țări terțe.
- 61 În plus, trebuie evidențiată obligația, impusă de articolul 49 din regulamentul atacat producătorului, notificatorului și altor întreprinderi implicate într-un transfer de deșuri și/sau în recuperarea sau eliminarea acestora, de a adopta „măsurile necesare pentru a se asigura că pe toată durata transferului și în timpul recuperării și eliminării acestora, deșeurile pe care le transferă sunt gestionate fără a pune în pericol sănătatea

oamenilor și într-un mod ecologic rațional”. Această obligație, de natură generală, se aplică tuturor transferurilor de deșeuri atât în interiorul Comunității, cât și, *mutatis mutandis* în temeiul articolului 49 alineatele (2) și (3), între Comunitate și țări terțe.

62 Prin urmare, din analiza regulamentului atacat reiese că acesta urmărește în principal, atât prin obiectivul, cât și prin conținutul său, protecția sănătății umane și a mediului împotriva efectelor potențial dăunătoare ale transferurilor transfrontaliere de deșeuri.

63 Mai precis, în măsura în care procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris urmărește în mod clar un scop de protecție a mediului în domeniul transferurilor de deșeuri între statele membre și, prin urmare, a fost întemeiată în mod corect pe articolul 175 alineatul (1) CE, ar fi incoerent să se considere că aceeași procedură, atunci când aceasta se aplică transferurilor de deșeuri între statele membre și țările terțe cu același obiectiv de protecție a mediului, astfel cum confirmă considerentul (33) al regulamentului atacat, are caracterul unui instrument al politicii comerciale comune și, pentru acest motiv, trebuie să se întemeieze pe articolul 133 CE.

64 Această concluzie este confirmată de o analiză a contextului legislativ în care se înscrie regulamentul atacat.

65 Pe de o parte, acest regulament înlocuiește Regulamentul nr. 259/93, care, prevăzând în special în titlurile IV-VI un regim similar celui prevăzut în titlurile IV-VI din regulamentul atacat pentru importurile și exporturile de deșeuri între Comunitate și țări terțe, precum și pentru tranzitul în Comunitate de deșeuri din țări terțe, a fost adoptat în temeiul articolului 130 S din Tratatul CEE. Alegerea acestui temei juridic a fost confirmată de Curte în Hotărârea din 28 iunie 1994, Parlamentul European/Consiliul (C-187/93, Rec., p. I-2857), în defavoarea temeiului constituit de articolul 100 A din Tratatul CEE (devenit articolul 100 A CE, devenit la rândul său, după modificare, articolul 95 CE). Trebuie adăugat că, de asemenea, Curtea a constatat că supravegherea și controlul instituite prin Regulamentul nr. 259/93 au ca scop

protecția mediului nu numai în Comunitate, ci și în țările terțe spre care sunt exportate deșeurile din Comunitate (a se vedea Hotărârea din 21 iunie 2007, *Omni Metal Service*, C-259/05, Rec., p. I-4945, punctul 30).

⁶⁶ Pe de altă parte, astfel cum rezultă din considerentul (3), regulamentul atacat urmărește, asemenea precedentului, Regulamentul nr. 259/93, punerea în aplicare a obligațiilor care rezultă din Convenția de la Basel. Or, preocuparea față de mediu a acestei convenții reiese în mod clar din preambulul său, care prevede că „transportul transfrontalier al [deșeurilor periculoase și al altor deșeurilor] din statul în care au fost produse către orice alt stat nu trebuie autorizat decât în cazul în care se realizează în condiții care nu prezintă niciun pericol pentru sănătatea umană și mediu” și subliniază necesitatea unei „gestionări ecologice raționale a acestor deșeurile”. În acord cu aceste obiective, această convenție care, astfel cum au arătat Parlamentul European și Consiliul, a fost calificată de OMC drept acord multilateral privind mediul, a fost aprobată de Comunitate prin Decizia 93/98, adoptată numai în temeiul articolului 130 S din Tratatul CEE.

⁶⁷ În ceea ce privește argumentul Comisiei potrivit căruia regulamentul atacat ar avea o sferă mai largă decât Convenția de la Basel, din moment ce s-ar aplica tuturor deșeurilor destinate eliminării și recuperării, în timp ce convenția nu ar avea în vedere decât deșeurile periculoase destinate eliminării, respectiva diferență indicând o dimensiune de politică comercială a regulamentulului menționat, trebuie să se arate că din articolul 2 punctul 4 din convenția menționată coroborat cu secțiunea B din anexa IV la aceasta reiese că termenul „eliminare” utilizat în cadrul aceleiași convenții include „[o]perațiunile în urma cărora există posibilitatea de recuperare, reciclare, reutilizare, refolosire directă sau orice altă utilizare a deșeurilor”. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 33 din concluzii, faptul că regulamentul atacat se aplică deopotrivă deșeurilor nepericuloase și deșeurilor destinate recuperării nu poate să confere acestuia un caracter comercial și să diminueze dimensiunea preocupării față de mediu a acestuia, caracterul dăunător mediului fiind inerent naturii înseși a deșeurilor, oricare ar fi acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 aprilie 2002, *Palin Granit și Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus*, C-9/00, Rec., p. I-3533, punctele 36 și 45-51).

68 Analiza precedentă nu poate fi infirmată de argumentația Comisiei potrivit căreia titlurile IV-VI din regulamentul atacat, referitoare la exporturile, la importurile și la tranzitul deșeurilor, trebuie să se întemeieze pe articolul 133 CE în temeiul faptului că deșeurile sunt mărfuri care pot face obiectul unor tranzacții comerciale și că noțiunea de politică comercială comună este de largă interpretare din moment ce cuprinde măsuri comerciale care urmăresc și obiective în alte domenii, inclusiv protecția mediului. Această analiză nu poate fi afectată nici de faptul că, potrivit terminologiei utilizate la articolul 1 alineatul (2) din regulamentul menționat, transferurile de deșeuri între Comunitate și țările terțe sunt calificate drept „importuri” și „exporturi”.

69 În această privință, trebuie amintit că procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris se aplică tuturor transferurilor de deșeuri, indiferent de eventualul context comercial în care se efectuează. Termenul „transfer” este definit la articolul 2 punctul 34 din regulamentul atacat, în mod neutru, ca fiind „transportul de deșeuri destinate recuperării sau eliminării [...]”. La rândul său, termenul „transport”, este definit la articolul 2 punctul 33 din acest regulament ca fiind „transportul de deșeuri rutier, feroviar, aerian, maritim sau pe căi navigabile”. În ceea ce privește noțiunile „import” și „export”, acestea sunt de asemenea definite, la articolul 2 punctele 30 și 31 din regulamentul menționat, în termeni neutri, ca fiind „orice intrare de deșeuri în Comunitate [...]” și, respectiv, „acțiunea prin care deșeurile părăsesc Comunitatea [...]”. Regulamentul atacat pune astfel mai degrabă accentul pe deplasarea deșeurilor în vederea tratării acestora decât pe transportul lor în scopuri comerciale. Chiar presupunând că deșeurile ar fi transferate în cadrul unor schimburi comerciale, nu este mai puțin adevărat că procedura de notificare prealabilă și de acord preliminar scris urmărește exclusiv prevenirea riscurilor pentru sănătatea umană și pentru mediu care decurg din astfel de transferuri, și nu promovarea, facilitarea sau reglementarea schimburilor comerciale (a se vedea, prin analogie, Avizul 2/00, citat anterior, punctele 37 și 38).

70 În plus, o interpretare largă a noțiunii de politică comercială comună nu este de natură să repună în discuție constatarea potrivit căreia regulamentul atacat este un instrument care se încadrează în principal în politica de protecție a mediului. După cum a apreciat deja Curtea, un act comunitar se poate încadra în acest domeniu chiar dacă măsurile prevăzute de actul comunitar menționat pot afecta schimburile comerciale (a se vedea în acest sens Avizul 2/00, citat anterior, punctul 40).

- 71 Astfel, un act comunitar nu intră în competența exclusivă în domeniul politicii comerciale comune prevăzute la articolul 133 CE decât dacă privește în mod specific schimburile internaționale prin aceea că este destinat, în esență, promovării, facilitării sau reglementării schimburilor comerciale și are efecte directe și imediate asupra comerțului sau a schimburilor cu produsele în cauză (a se vedea Hotărârea din 12 mai 2005, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia și ERSA, C-347/03, Rec., p. I-3785, punctul 75, precum și jurisprudența citată).
- 72 Fără îndoială, nu aceasta este situația în speță. Astfel, asemenea precedentului regulament, regulamentul atacat nu are ca scop definirea caracteristicilor pe care trebuie să le aibă deșeurile pentru a circula în mod liber pe piața internă sau în cadrul schimburilor comerciale cu țările terțe, ci instituirea unui sistem armonizat de proceduri prin intermediul cărora să poată fi limitată circulația deșeurilor în scopul asigurării protecției mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 iunie 1994, Parlamentul European/Consiliul, citată anterior, punctul 26).
- 73 În ceea ce privește argumentul Comisiei potrivit căruia Curtea ar trebui, în speță, să aplice soluția reținută în Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, trebuie subliniat că Regulamentul nr. 304/2003, în discuție în cauza respectivă, privind exportul și importul de produse chimice periculoase, nu este comparabil cu regulamentul atacat.
- 74 Regulamentul nr. 304/2003 are ca principal obiectiv punerea în aplicare a Convenției de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză pentru anumite produse chimice și pesticide periculoase comercializate la nivel internațional, aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2003/106/CE a Consiliului din 19 decembrie 2002 (JO 2003, L 63, p. 27, Ediție specială, 11/vol. 31, p. 52, denumită în continuare „Convenția de la Rotterdam”). Or, având în vedere evidenta convergență care există între dispozițiile acestei convenții și cele ale regulamentului de punere în aplicare a acesteia din urmă pe plan comunitar, Curtea a considerat că se impune o identitate de teme juridic între decizia de aprobare a acestei convenții și regulamentul menționat (a se vedea Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctele 45 și 47).

- 75 În această privință, Curtea, în Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Consiliul (C-94/03, Rec., p. I-1, punctul 43), a dedus dintr-o analiză detaliată a Convenției de la Rotterdam că aceasta are deopotrivă ca obiectiv încurajarea partajării responsabilităților și cooperarea în domeniul comerțului internațional cu anumite produse chimice periculoase și că, efectiv, părțile la această convenție urmăreau atingerea obiectivului de protecție a sănătății umane și a mediului prin adoptarea de măsuri de natură comercială, privind schimburile de anumite produse chimice sau pesticide periculoase. Curtea a concluzionat că, astfel, componentele comerciale ale convenției menționate nu pot fi considerate pur accesorii obiectivului de protecție a mediului urmărit de aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Consiliul, citată anterior, punctele 37 și 42) și că cele două componente care se încadrează în politica comercială comună și în protecția sănătății umane și a mediului pe care le cuprinde convenția sunt legate în mod indisolubil de aceasta, fără ca una să poată fi considerată secundară sau indirectă în raport cu cealaltă. Decizia de aprobare a acestei convenții în numele Comunității trebuia, așadar, să se întemeieze pe articolul 133 CE și pe articolul 175 alineatul (1) CE coroborate cu dispozițiile relevante ale articolului 300 CE (a se vedea Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Consiliul, citată anterior, punctul 51). De asemenea, Curtea a apreciat că Regulamentul nr. 304/2003 de punere în aplicare a Convenției de la Rotterdam trebuia să se întemeieze pe articolul 133 CE și pe articolul 175 alineatul (1) CE (Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior).
- 76 Astfel cum reiese din analiza expusă la punctele 51-67 din prezenta hotărâre, regulamentul atacat nu cuprinde astfel de componente de politică comercială de natură să necesite recurgerea la un dublu temei juridic. Comisia nu poate invoca, așadar, Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, cu scopul de a justifica o concluzie contrarie.
- 77 Pe de altă parte, nu poate fi reținută argumentația Comisiei prin care se urmărește să se demonstreze, prin referirea la actele comunitare menționate la punctul 35 din prezenta hotărâre, existența unei practici de adoptare a actelor pe baza unui dublu temei juridic, constituit din articolul 135 CE și din articolul 175 alineatul (1) CE. Astfel, temeiul juridic al unui act trebuie să fie determinat luând în considerare scopul și conținutul proprii ale acestui act, iar nu în funcție de temeiul juridic reținut pentru adoptarea altor acte comunitare care prezintă, dacă este cazul, caracteristici similare (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 55, precum și jurisprudența citată).

78 Având în vedere ansamblul considerațiilor de mai sus, acțiunea Comisiei trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

79 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Parlamentul European și Consiliul au solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată. În conformitate cu alineatul (4) primul paragraf al aceluiași articol, intervenientele în prezentul litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Obligă Comisia Comunităților Europene la plata cheltuielilor de judecată.**
- 3) Republica Franceză, Republica Austria și Regatul Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături